

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.17.7.2023

Pan
Grzegorz Karolczak
Dyrektor
Poznańskiego Centrum Świadczeń

Poznańskie Centrum Świadczeń
ul. Wszystkich Świętych 1
61-843 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/003 - Działania wybranych organów administracji publicznej na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy
w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Poznańskie Centrum Świadczeń ¹ , ul. Wszystkich Świętych 1, 61-843 Poznań
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Karolczak, Dyrektor Poznańskiego Centrum Świadczeń ² , przez cały okres objęty kontrolą
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja działań w celu udzielenia pomocy obywatelom Ukrainy oraz ich efekty
Okres objęty kontrolą	Od 24 lutego 2022 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych w jednostce ³ , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontrolerzy	1. Joanna Kozak, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LPO/113/2023 z 5 lipca 2023 r. 2. Agnieszka Hofman, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LPO/114/2023 z 5 lipca 2023 r.

(akta kontroli str. 1-4)

---

¹ Dalej: Centrum.

² Dalej: Dyrektor Centrum.

³ Czynności kontrolne prowadzono 25 sierpnia 2023 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	NIK ocenia pozytywnie realizację przez Dyrektora Centrum zadań dotyczących świadczenia pomocy obywatelom Ukrainy.
Uzasadnienie oceny ogólnej	<p>W Centrum prawidłowo i efektywnie zrealizowano działania na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy polegające na wypłacie świadczenia pieniężnego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom tego państwa oraz przysługującego im jednorazowego świadczenia pieniężnego.</p> <p>Pracownicy Centrum przed każdym rozstrzygnięciem w sprawach o przyznanie ww. świadczeń pieniężnych weryfikowali ustawowe przesłanki uzasadniające wypłatę świadczenia, korzystając przy tym zarówno z dostępnych baz danych, jak i z dokumentów przedstawianych przez wnioskodawców.</p> <p>W uzasadnionych przypadkach, w prawidłowej formie odmawiano przyznania świadczenia lub pozostawiano wnioski bez rozpatrzenia i nie wypłacano świadczenia, informując o tym wnioskodawców.</p> <p>W Centrum zapewniono prawidłowe ewidencjonowanie wypłaty przyznanych świadczeń, a wypłaty dokonywano bez zbędnej zwłoki po rozstrzygnięciu o zasadności przyznania świadczenia i wpływie środków Funduszu Pomocy na rachunek bankowy.</p>

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR	Realizacja działań w celu udzielenia pomocy obywatelom Ukrainy oraz ich efekty
Opis stanu faktycznego	<p>W Centrum były realizowane następujące zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wypłata świadczenia pieniężnego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁶, 2) wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego 300 zł przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe, przysługującego obywatelom Ukrainy, o którym mowa w art. 31 ust. 1 ustawy o pomocy, 3) wypłata świadczeń rodzinnych, o których mowa w art. 26 ust. 1 ustawy o pomocy, 4) wypłata świadczeń pomocy materialnej dla uczniów będących obywatelami Ukrainy, o których mowa w art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy.

(dowód: akta kontroli str. 264, 266)

Szczegółową analizą objęto sprawy z zakresu świadczenia za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia oraz jednorazowego świadczenia na utrzymanie. Do prowadzenia postępowań, przyznawania, wydawania decyzji administracyjnych oraz wydawania zaświadczeń w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 103, ze zm., dalej: ustawa o pomocy.

w wysokości 300 zł przysługującego obywatelom Ukrainy, Dyrektor Centrum został upoważniony przez Prezydenta Miasta Poznania 18 marca 2022 r.⁷

(dowód: akta kontroli str. 104)

1 czerwca 2022 r. Prezydent Poznania umocował Dyrektora Centrum m.in. do: analizy formalnej i merytorycznej wniosków o świadczenie pieniężne w wysokości 40 zł przysługujące z tytułu zapewniania zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz podpisywania informacji o sposobie rozstrzygnięcia wniosków w tych sprawach⁸. Wcześniej sprawy z zakresu tego świadczenia były prowadzone w Biurze Spraw Lokalowych Urzędu Miasta Poznania.

(dowód: akta kontroli str. 12, 119)

Na realizację ww. zadań Centrum otrzymało środki finansowe:

- 1) świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy:
  - w 2022 r.: 64 573 024 zł⁹ z Funduszu Pomocy, z czego wykorzystano 64 524 220,91 zł (99,9%), w tym koszty obsługi to 231 900,91 zł,
  - w 2023 (do 30 kwietnia): 10 386 176 zł¹⁰ z Funduszu Pomocy, z czego wykorzystano 10 319 280 zł (99,4% w całości na wypłatę świadczeń);
- 2) świadczenie pieniężne 300 zł na utrzymanie przysługujące obywatelom Ukrainy:
  - w 2022 r.: 10 281 888 zł¹¹ z Funduszu Pomocy, z czego wykorzystano 9 768 438 zł (95%), w tym koszty obsługi to 191 538 zł,
  - w 2023 r. (do 30 kwietnia): 795 600 zł¹², z czego wykorzystano 436 200 zł (54,8%, w całości na wypłatę świadczeń).

(dowód: akta kontroli str. 264, 266)

Centrum posiadało rachunek bankowy na potrzeby gromadzenia i wydatkowania środków z Funduszu Pomocy, pod nazwą „Fundusz Pomocy Ukrainie”, uruchomiony przez Miasto Poznań dla wszystkich zadań i dysponentów.

(dowód: akta kontroli str. 10)

Zasady (politykę) rachunkowości Centrum, w części dotyczącej klasyfikacji budżetowej¹³ dostosowano do potrzeb obsługi środków Funduszu Pomocy, w sposób umożliwiający wyodrębnienie każdej operacji gospodarczej oraz sporządzenie sprawozdań z wykorzystania środków Funduszu, z uwzględnieniem klasyfikacji budżetowej¹⁴, odrębnie dla każdego z zadań. Poszczególne rodzaje zobowiązań były księgowane w odrębnych dla każdego zadania rejestrach księgowych.

(dowód: akta kontroli str. 10, 263)

W 2022 r. w Centrum złożono 11 394, a w 2023 r. (do 30 kwietnia) 3996 wniosków o wypłatę świadczenia pieniężnego z tytułu zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy oraz odpowiednio 17 777 i 1173 wnioski w sprawie jednorazowego

⁷ Upoważnienie nr 533/2022 z 18 marca 2022 r.

⁸ Pełnomocnictwo nr 915/2022 z 1 czerwca 2022 r.

⁹ 100% środków ujętych w planie wydatków.

¹⁰ 100% środków ujętych w planie wydatków.

¹¹ 100% środków ujętych w planie wydatków.

¹² 81,3% środków ujętych w planie wydatków.

¹³ Załącznik nr 4 do zarządzenia Dyrektora Poznańskiego Centrum Świadczeń nr PCS.I.090.33.2021 z 16 kwietnia 2021 r.

¹⁴ Dział 852 Pomoc społeczna, rozdział 85295 Pozostała działalność, § 3280 Świadczenia na rzecz osób fizycznych – dot. świadczenia za zapewnienie wyżywienia i zakwaterowania; dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, rozdział 85395 Pozostała działalność, § 3290 Świadczenia na rzecz osób fizycznych – dot. jednorazowego świadczenia na utrzymanie.

świadczenia pieniężnego przysługującego obywatelom Ukrainy. Według danych Centrum, pozytywnie rozpatrzonymi wnioskami o poszczególne świadczenia objęto:

- z tytułu zapewnienia wyżywienia i zakwaterowania: w 2022 r. 15 057, do 30 kwietnia 2023 r. 16 148 (narastająco), a w 2023 r. 1091 obywateli Ukrainy¹⁵;
- z tytułu jednorazowego świadczenia na utrzymanie: w 2022 r. 28 006, do 30 kwietnia 2023 r. 29 442 (narastająco), a w 2023 r. 1436 obywateli Ukrainy.

(dowód: akta kontroli str. 9)

Do 4 maja 2023 r. w Centrum nie opracowano procedury postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia oraz jednorazowego świadczenia na utrzymanie wypłacanego obywatelom Ukrainy. Stosowne procedury obowiązują od 5 maja 2023 r.¹⁶ Wcześniej, jak wyjaśnił Dyrektor Centrum, stosowano takie same, jak w przyjętych procedurach, zasady weryfikacji wniosków o przyznanie tych świadczeń. Wyjaśnienia Dyrektora znalazły potwierdzenie w przedłożonej do kontroli dokumentacji wybranych spraw.

(dowód: akta kontroli str. 10, 105-117, 282-295)

Analiza wybranych losowo 40 spraw z zakresu wypłaty świadczenia pieniężnego z tytułu zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy¹⁷ oraz 20 spraw o wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego 300 zł przysługującego obywatelom Ukrainy¹⁸ wykazała:

- 1) świadczenie z tytułu zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy:
  - a) sprawy zakończone wypłatą świadczenia:
    - wszystkie wnioski złożono na druku zgodnym ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi¹⁹; wnioski były kompletne i zawierały dane i informacje, o których mowa w art. 13 ust. 4 pkt 1 – 11 ustawy o pomocy;
    - dane osób, na które złożono wniosek w każdym przypadku były weryfikowane; każdorazowo, w oparciu o kserokopię dokumentów (np. paszportu obywatela Ukrainy, powiadomienia o nadaniu numeru PESEL) lub informacje w dostępnych bazach danych²⁰ weryfikacji podlegały: czas przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, numer PESEL i status cudzoziemca, informacje o ewentualnym ujęciu obywatela Ukrainy we wniosku ze wskazaniem innego miejsca pobytu na zakwaterowanie w tym samym czasie; potwierdzeniem weryfikacji były kserokopie dokumentów lub wydruk z baz danych dołączone do akt sprawy; jak wyjaśnił Dyrektor Centrum, aplikacja „Źródło” wykorzystywana do sprawdzenia, czy osoby, której dotyczy wniosek nie ujęto we wniosku obejmującym ten sam okres, ale inne miejsce zakwaterowania, nie pozwalała na

¹⁵ Prezentowane dane obejmują obywatela Ukrainy jednokrotnie, bez względu na liczbę wypłaconych świadczeń wynikających z wniosków klienta Centrum.

¹⁶ Procedury: PR-01 Postępowanie w sprawie świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy PCS/PS-12/PR01 i PR-02 Postępowanie w sprawie przyjmowania wniosków o jednorazowe świadczenie dla obywateli Ukrainy PCS/PS-12/PR-02.

¹⁷ 30 spraw zakończonych udzieleniem świadczenia i 10, które zakończyły się odmową wypłaty świadczenia.

¹⁸ 15 spraw zakończonych udzieleniem świadczenia i pięć, które zakończyły się odmową udzielenia świadczenia.

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 marca 2022 r. w sprawie wzoru wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi (Dz. U. Nr 608, ze sprost. i zm.).

²⁰ Do weryfikacji danych wykazanych we wnioskach wykorzystywano aplikację „Źródło”, moduł Centralna Baza Wniosków Zakwaterowania UKR.

- ustalenie, czy w okresie objętym wnioskiem obywatel Ukrainy był ewentualnie jednocześnie ujęty we wniosku o świadczenie za zapewnienie zakwaterowania w ramach zakwaterowania zbiorowego; Dyrektor Centrum dodał, że w ustawie o pomocy brak jest przepisów dotyczących możliwości ewentualnej weryfikacji stanów jak powyżej (ujmowania za dany okres tej samej osoby we wnioskach o świadczenie za zapewnienie zakwaterowania „indywidualnego” i „zbiorowego”);
- weryfikacji podlegały przesłanki przedłużenia okresu wypłaty świadczenia, o których mowa w § 4 rozporządzenia w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia (...) ²¹; w aktach tych spraw (sześciu) znajdowała się dokumentacja (kserokopia) potwierdzająca, że obywatel Ukrainy: ukończył 60 rok życia – kobiety, albo 65 rok życia – mężczyźni (ust. 1 pkt 3, trzy sprawy), był osobą wychowującą dziecko do 12 miesiąca życia (ust. 1 pkt 4, jedna sprawa), osobą samotnie sprawującą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej opiekę nad trojgiem i więcej dzieci (ust. 1 pkt 5, dwie sprawy);
  - wszystkie wnioski rozpatrzono w terminie wskazanym w § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia, tj. w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku w Centrum;
  - we wszystkich przypadkach świadczenie wypłacono w prawidłowej kwocie, na rachunek bankowy wskazany we wniosku; wypłata następowała w terminie od sześciu do 83 dni od złożenia wniosku, a od jednego do 63 dni od dnia rozstrzygnięcia; przyczyną wydłużonego czasu, jaki upływał od złożenia wniosku lub rozstrzygnięcia w sprawie do wypłaty świadczenia było oczekiwanie na środki z Funduszu Pomocy; w analizowanych sprawach, od dnia złożenia zapotrzebowania na środki do ich wpływu na rachunek bankowy Centrum, w 25 sprawach (spośród 30 skontrolowanych) minęło ponad 10 dni, w tym w 14 przypadkach czas oczekiwania na środki był dłuższy niż 30 dni ²²; wszystkie wypłaty ujęto w ewidencji księgowej zgodnie z treścią ekonomiczną wydatku ²³;
  - przed przyznaniem i wypłatą świadczenia, w przypadku analizowanych spraw, nie sprawdzono warunków pobytu w miejscu wskazanym we wniosku jako miejsce zakwaterowania obywatela Ukrainy; w przypadku wątpliwości związanych z zapewnieniem zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, jak wyjaśnił Dyrektor Centrum, Centrum - jak przewiduje procedura postępowania ²⁴ - wzywało strony do złożenia pisemnych wyjaśnień. Z kolei zgodnie z ustaleniami z narady Prezydenta Poznania z Zastępcami Prezydenta, Skarbnikiem i Sekretarzem Miasta ²⁵, weryfikacja warunków zapewnienia wyżywienia i zakwaterowania (w miejscu zakwaterowania) miała być realizowana przy wsparciu Biura Spraw Lokalowych, po uzgodnieniu z Centrum. Według danych Centrum, w 2022 r.

²¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty (Dz. U. poz. 1020, ze zm.), obowiązujące od 14 maja 2022 r.; wcześniej, od 16 marca 2022 r. obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z 15 marca 2022 r. w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty (Dz.U. poz. 605, ze zm.), dalej: rozporządzenie w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia.

²² Liczba dni od zgłoszenia zapotrzebowania do otrzymania środków wyniosła w tych sprawach: 33, 33, 42, 42, 42, 46, 47, 47, 56, 57, 57, 62, 63.

²³ Klasyfikacja budżetowa: dział 852 Pomoc społeczna, rozdział 85295 Pozostała działalność, § 3280 Świadczenia na rzecz osób fizycznych.

²⁴ PR-01 Postępowanie w sprawie świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy PCS/PS-12/PR01.

²⁵ Narada z 30 maja 2022 r. m.in. w sprawie zmiany organizacji sposobu realizacji świadczenia pieniężnego z tytułu zakwaterowania i wyżywienia na własnych koszt obywatela Ukrainy.

Centrum zleciło Biuru Spraw Lokalnych przeprowadzenie kontroli w 18 sprawach, z czego w ramach 14 nie stwierdzono nieprawidłowości. W 2023 r. (do 30 czerwca) Centrum nie zlecało przeprowadzenia kontroli. W czterech sprawach, w których w ramach kontroli przeprowadzonych w 2022 r. stwierdzono nieprawidłowości, wnioski o świadczenie załatwiono negatywnie. W dwóch, przyczyną nieprzyznania świadczenia było niezapewnienie przez wnioskodawców wyżywienia obywatelom Ukrainy, a w dwóch wnioski rozpatrzono negatywnie „z uwagi na brak dokumentów potwierdzających posiadanie przez wnioskodawców tytułu prawnego do lokalu”, co było zgodne z wytycznymi Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (w materiale informacyjnym przygotowanym przez Ministerstwo i przekazanym samorządom terytorialnym za pośrednictwem wojewodów napisano, że osoba zapewniająca wyżywienie i zakwaterowanie obywatelom Ukrainy powinna posiadać prawo do dysponowania danym lokalem²⁶).

Sprawy, w których przyczyną odmowy przyznania świadczenia było niezapewnienie obywatelom Ukrainy wyżywienia dotyczyły jednego wnioskodawcy (dwa wnioski z 31 marca 2023 r., złożone w Urzędzie Miasta Poznania). Po kontrolach przeprowadzonych we wskazanych we wnioskach miejscach zakwaterowania i dodatkowych czynnościach wyjaśniających, Prezydent Miasta Poznania w informacji z 21 czerwca 2023 r. powiadomił wnioskodawcę o nieprzyznaniu świadczenia, a zawiadomieniem datowanym na 21 lipca 2023 r., w toku kontroli NIK, Dyrektor Centrum zawiadomił Prokuraturę Rejonową Poznań – Stare Miasto w Poznaniu, o możliwości popełnienia przestępstwa przez wnioskodawcę. W 2022 r. do prokuratury skierowano dwa zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa w związku ze złożeniem przez wnioskodawców oświadczeń niezgodnych z prawdą, a dotyczących świadczenia za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. W sprawach dotyczących jednorazowych świadczeń na utrzymanie wypłacanych obywatelom Ukrainy nie składano zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa.

(dowód: akta kontroli str. 119, 250-251, 268-269, 271, 272-278, 280, 282-287, 301-306)

- b) sprawy zakończone odmową wypłaty:
- wszystkie wnioski złożono na druku zgodnym ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi; wszystkie wnioski były kompletne i zawierały dane i informacje, o których mowa w art. 13 ust. 4 pkt 1 – 11 ustawy o pomocy;
  - dane osób, na które złożono wniosek w każdym przypadku były weryfikowane w oparciu o kserokopię dokumentów (np. paszportu obywatela Ukrainy, powiadomienia o nadaniu numeru PESEL) lub informacje w dostępnych bazach danych; weryfikacji podlegały: czas przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, numer PESEL i status cudzoziemca oraz informacje o ewentualnym ujęciu obywatela Ukrainy we wniosku ze wskazaniem innego miejsca pobytu na zakwaterowanie w tym samym czasie; potwierdzeniem

²⁶ Pkt 7 i 9 załącznika do pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z 15 kwietnia 2022 r., sygn. DAP-WSUST-0770-29/2022.

weryfikacji były kserokopie dokumentów lub wydruk z baz danych dołączone do akt sprawy;

- w ośmiu sprawach²⁷, gdy wnioski o świadczenie złożono po upływie miesiąca od ostatniego dnia okresu objętego wnioskiem lub gdy pomoc była udzielona po upływie 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z dyspozycją art. 13 ust. 1f ustawy o pomocy, wnioski pozostawiono bez rozpoznania, o czym powiadomiono wnioskodawców;
- w dwóch sprawach²⁸ odmówiono wypłaty świadczenia lub jego części, a uzasadnienie odmowy przekazano wnioskodawcom; przyczyną odmowy był brak statusu UKR obywatela Ukrainy (art. 13 ust. 4 pkt 4 ustawy o pomocy).

(dowód: akta kontroli str. 288-291)

2) jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł przeznaczone na utrzymanie:

a) sprawy zakończone wypłatą świadczenia:

- wszystkie wnioski złożono na jednolitym, stosowanym w Centrum druku, obejmującym dane, o których mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o pomocy, z wyjątkiem daty urodzenia (art. 31 ust. 5 pkt 2); w pozostałym zakresie wszystkie wnioski były kompletne; wszystkie pozycje wniosku, wraz z tytułem, instrukcjami i oświadczeniami, były objaśnione w językach polskim i ukraińskim; wzór wniosku do stosowania, jak wyjaśnił Dyrektor Centrum, opracowano w Centrum zgodnie z obowiązującymi podmioty publiczne standardami dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami; jak dodał Dyrektor, w systemie POMOST, gdzie wprowadzane i weryfikowane są dane i uprawnienia klienta, po wpisaniu numeru PESEL automatycznie uzupełnienia jest data urodzenia, co umożliwia dalszy proces weryfikacji uprawnień do świadczenia;
- dane wnioskodawców w każdym przypadku były weryfikowane; każdorazowo, w oparciu o kserokopię dokumentów (np. paszportu obywatela Ukrainy, powiadomienia o nadaniu numeru PESEL) lub informacje z dostępnych w Centrum baz danych²⁹; weryfikacji podlegały: potwierdzenie legalnego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadanie numeru PESEL i status cudzoziemca; ewentualne wcześniejsze pobranie świadczenia;
- każdorazowo po weryfikacji wniosku uprawniony pracownik sporządził harmonogram świadczenia w systemie POMOST, którego wydrukowaną i podpisaną wersję włączono do akt sprawy; harmonogramu nie doręczano wnioskodawcy;
- we wszystkich przypadkach świadczenie wypłacono w prawidłowej kwocie, na rachunek bankowy wskazany we wniosku; wypłata następowała w terminie od dnia złożenia wniosku do 19 dni od jego złożenia; wszystkie wypłaty ujęto w księgach rachunkowych zgodnie z treścią ekonomiczną wydatku³⁰;

(dowód: akta kontroli str. 292-293, 296)

²⁷ Wnioski (według numeru pozycji w rejestrze wniosków): 675/2022, 687/2022, 694/2022, 727/2022.

²⁸ Wnioski (według numeru pozycji w rejestrze wniosków): 155/2022, 327/2022, 373/2022, 643/2022, 788/2022, 850/2022.

²⁹ Do weryfikacji danych wykazanych we wnioskach wykorzystywano system „POMOST Std.”, dalej: POMOST.

³⁰ Klasyfikacja budżetowa: dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, rozdział 85395 Pozostała działalność, § 3290 Świadczenia na rzecz osób fizycznych.

- b) sprawy zakończone odmową wypłaty:
- wszystkie wnioski złożono na jednolitym, stosowanym w Centrum druku, obejmującym dane, o których mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o pomocy, z wyjątkiem daty urodzenia (art. 31 ust. 5 pkt 2); w pozostałym zakresie wszystkie wnioski były kompletne;
  - dane wnioskodawców w każdym przypadku były weryfikowane; każdorazowo, w oparciu o kserokopię dokumentów (np. paszportu obywatela Ukrainy, powiadomienia o nadaniu numeru PESEL) lub informacje z dostępnych w Centrum baz danych, weryfikacji podlegały: potwierdzenie legalnego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadanie numeru PESEL i statusu cudzoziemca, ewentualne wcześniejsze pobranie świadczenia; w trzech sprawach odmówiono przyznania świadczenia, ponieważ osoby wskazane we wniosku opuściły Ukrainę bez związku z konfliktem zbrojnym, co było zgodne z dyspozycją art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy, a w dwóch sprawach, z powodu wcześniejszego pobrania tego świadczenia, odmówiono wszczęcia postępowania, co było zgodne z dyspozycją art. 31 ust. 1 ustawy o pomocy;
  - we wszystkich przypadkach, zgodnie z dyspozycją art. 31 ust. 6 ustawy o pomocy, odmowa została wydana w formie decyzji; decyzje wydano w terminie wynikającym z art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego³¹.

(dowód: akta kontroli str. 294-295, 296-300)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

³¹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.).

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Poznań, 29 sierpnia 2023 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontrolerzy:

Joanna Kozak
doradca ekonomiczny

Dyrektor

z up. Artur Piętas
p.o. Wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis

Agnieszka Hofman
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Na pierwszej (tytułowej) i drugiej stronie zmienia się nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej, tak że nazwisko „Karolczak” zastępuje się nazwiskiem „Karolczyk”.

Joanna Kozak
doradca ekonomiczny

.....
podpis